

Werkblad Basisonderwijs gastles Jessica van Leeuwen

Beste leerlingen,

Wat bijzonder dat ik binnenkort bij jullie in de klas kom om het verhaal van mijn familie te vertellen. Mijn verhaal gaat over mijn opa. Hij werd tijdens de Tweede Wereldoorlog opgepakt en moest, net als vele andere mannen, gedwongen werken in nazi-Duitsland. Mijn verhaal gaat over gevangenschap, dwangarbeid en leven tijdens een oorlog waarvoor je niet gekozen hebt. Hoe het verhaal van mijn opa een rol heeft gespeeld in mijn leven, daar gaan we het over hebben.

Voor mijn verhaal is het belangrijk dat jullie al wat weten over de Tweede Wereldoorlog. Kijk daarom het filmpje *De oorlog in zeven minuten* en beantwoord de vragen hieronder.

Weetje:

Nederlanders moesten gedwongen werken in Duitsland, omdat veel Duitse mannen in het leger moesten vechten. Dat gedwongen werken heet dwangarbeid. Sommigen gingen onderduiken, maar als je werd opgepakt kon je in een concentratiekamp terecht komen.

Tijdslijn

Deze tijdslijn gaat over de Tweede Wereldoorlog. Verbind de juiste jaartallen met de juiste foto's

Nederland is bevrijd en de weinige overlevenden keren terug naar Nederland

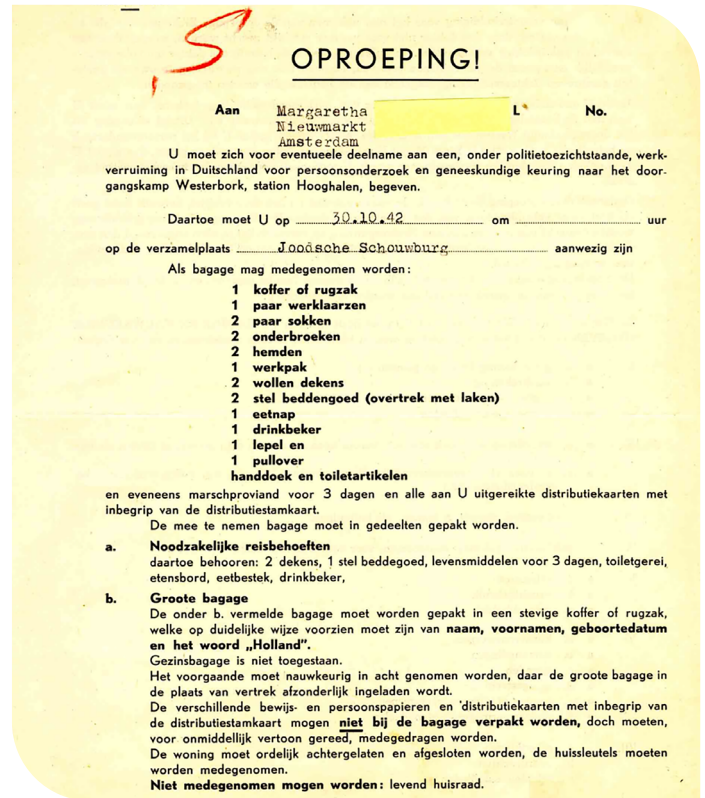

Joden worden opgeroepen zich te melden om te gaan 'werken' in kampen, de eerste mensen duiken onder

Anti-Joodse maatregelen worden ingevoerd en Joodse kinderen worden van school gestuurd

Adolf Hitler komt aan de macht en veel Joden vluchten uit nazi-Duitsland

Nederland wordt bezet door nazi-Duitsland en de nazi's zijn de baas in Nederland

Kinderen en kleinkinderen van overlevenden en slachtoffers van WO2 vertellen wat er met hun familie is gebeurd voor de klas

Huizen en winkels van Joden worden vernield. Het is vanaf dit moment moeilijk om uit nazi-Duitsland te vluchten

Joodse mannen, vrouwen en kinderen worden opgepakt en via Westerbork naar concentratiekampen gedeporteerd en vermoord

Rollen

Leven in een oorlog is heel heftig. Soms moet je keuzes maken die heel moeilijk zijn omdat wat je ook kiest, het nooit helemaal goed is. Dat wordt een dilemma genoemd.

Tijdens de oorlog waren er verschillende rollen:

- **Helpers:** Mensen die actief verzet pleegden tegen de nazi's zoals het verzet.
- **Daders:** Mensen die actief meewerkten met de nazi's, ook wel collaboratie genoemd.
- **Slachtoffers:** Mensen die buiten werden gesloten en uiteindelijk vermoord: Joden, Roma en Sinti, mensen die het niet eens waren met Hitlers ideeën, homo's, mensen van kleur, communisten en gehandicapten.
- **Toeschouwers:** de grootste groep mensen deed, om verschillende redenen, niets of wist niet wat te doen.

Weetje:

Wist je dat maar 5 procent van de Nederlanders in het verzet zaten?

Kun jij voor elke rol iemand bedenken?

Helper

Dader

Toeschouwer

Slachtoffer

Weetje:

Wist je dat er ook Nederlanders nazi's waren? Deze mensen zaten vaak bij de NSB, de Nationaal Socialistische Beweging (een politieke partij met dezelfde ideeën als Hitler).

Zie-denk-vraag

Bekijk de foto en beantwoord de volgende vragen

Bron: vervaardiger A. Frederiks, oorlogsbronnen.nl

Weetje:

Wist je dat er vijf kampen in Nederland waren: Doorgangskamp Westerbork, Kamp Vught, Kamp Amersfoort, Kamp Erika en Kamp Schoorl.

Bekijk de afbeelding en beantwoord de volgende vragen

a. Wat zie je allemaal?

b. Wat denk je dat het is?

c. Wat wil je over deze foto weten?

Stellingen

Bespreek de volgende uitspraken met je klasgenoot en beslis samen waar je de slider neerzet:
In hoeverre zijn jullie het eens/oneens met de uitspraken?

- Je verzetten tegen de nazi's klinkt makkelijker dan het was

EENS ONEENS

- Als je ouders voor de nazi's waren, dan moest jij dat als kind ook zijn

EENS ONEENS

- Je aanpassen aan de plannen van de nazi's is eigenlijk hetzelfde als meewerken

EENS ONEENS

- Je kunt altijd iets doen om onrecht en het buitensluiten van anderen tegen te gaan

EENS ONEENS

Weetje:

Wist je dat een nazi iemand is die het eens was met Hitlers antisemitische ideeën en plannen?

